

سیستمهای هوشمند (دکتر رشاد حسینی)

تمرین سری **ششم** (یادگیری تقویتی)

نيمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۳

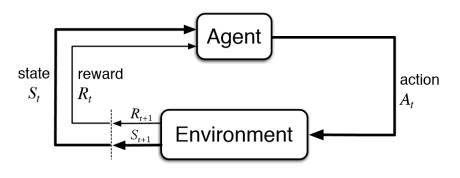
پیاده سازی الگوریتم های Q-Learning و SARSA (امیر حسین بیرژندی)

پیاده سازی الگوریتم های Q-Learning و SARSA (پیادهسازی)

مقدمه: در این تمرین میخواهیم با نحوه پیاده سازی الگوریتم های یادگیری تقویتی آشنا بشویم. یادگیری تقویتی نوعی از روش های یادگیری ماشین است که در آن یک عامل یاد میگیرد بر اساس بازخورد هایی که از محیط دریافت میکند تصمیم گیری کند. یادگیری تقویتی در زمان هایی که یادگیری با نظارت عملی نباشد و یا محیط پیچیده باشد بسیار کاربرد دارد.

بخش اول: آشنایی با مفاهیم اولیه یادگیری تقویتی

* با توجه به تصویر زیر هر کدام از مفاهیم Reward ،Action ،State ،Environment ،Agent و Policy را به صورت بسیار مختصر توضیح دهید.

تصوير ۱ - الگوريتم يادگيري تقويتي

بخش ب: پیاده سازی

قسمت الف: آشنایی با محیط

برای پیاده سازی، از یکی از محیط های کتابخانه gym به نام Frozen Lake استفاده می کنیم. نمایی از محیط را در تصویر زیر مشاهده می کنید.

تصوير ۲ – محيط Frozen Lake

سیستمهای هوشمند (دکتر حسینی)

محیط استفاده شده یک دریاچه یخزده است که قرار است عامل با انتخاب اکشن های صحیح به خانه هدف برسد. این عامل در هر لحظه می تواند یکی از اکشن های چپ، راست، بالا و پایین را انتخاب کند. هرگاه عامل به خانه هدف برسد پاداش مثبت ۱ و به ازای هر حرکت در محیط و افتادن در دریاچه پاداش صفر دریافت می کند. برای استفاده از محیط از تکه کد زیر استفاده کند.

```
import gymnasium as gym
env = gym.make('FrozenLake-v1', map_name="8x8", is_slippery=True,
render_mode='human' if render else None)
```

دریاچه را در حالت ۸ در ۸ قرار دهید. همچنین زمانی که میخواهید فرآیند یادگیری عامل را مشاهده کنید متغیر render را برابر True قرار بدهید.

* توضیح دهید که متغیر is_slippery چه تاثیری بر محیط دریاچه دارد.

قسمت ب: پیادهسازی عامل تصادفی

معمولا برای بررسی عملکرد الگوریتم های یادگیری تقویتی آنها را با حالتی که عامل اکشن های رندوم انتخاب می کند مقایسه می کنیم.

* محیط را در حالتی که عامل اکشن های رندوم انتخاب می کند اجرا کنید. برای این کار می توانید از کد زیر کمک بگیرید

```
action = env.action space.sample()
```

* برای حالتی که عامل به صورت تصادفی عمل می کند متوسط پاداش دریافتی عامل به ازای هر episode را رسم کنید.

راهنمایی: هر اکشنی که عامل در محیط انجام می دهد یک گام یا یک step محسوب می شود. episode زمانی شروع می شود که عامل اولین اکشن خود را انتخاب کند و هرگاه عامل به هر دلیلی نتواند در محیط ادامه بدهد (در دریاچه بیافتد یا به خانه هدف برسد) episode به پایان می رسد.

قسمت ج: پیادهسازی عامل Q-Learning و SARSA

در این قسمت قرار است یکی از الگوریتم های Q-Learrning و یا SARSA را به دلخواه پیاده سازی کنیم. در یادگیری تقویتی انتخاب صحیح پارامتر ها بسیار حائز اهمیت می باشد.

- * نقش پارامتر $\mathcal{E}$ را بیان کنید و دلیل انتخاب مقدار در نظر گرفته خود را توضیح دهید.
- st مفهوم Exploration-Exploitation Balance را توصیح دهید و چگونگی پیادهسازی آن با تغییر st را بیان کنید.
- * یکی از الگوریتم های Q-Learrning و SARSA را به دلخواه خود پیاده سازی کنید و سپس متوسط پاداش دریافتی عامل به ازای هر episode را رسم کنید. نتایج دریافت شده در این قسمت را با حالت عامل تصادفی مقایسه کنید.
- * پس از یادگیری، حرکات عامل را با True کردن متغیر render به صورت گرافیکی مشاهده کنید و تصاویر مربوط به رسیدن عامل به خانه هدف را در گزارش کار خود بیاورید.

سیستمهای هوشمند (دکتر حسینی)

نکات پیادهسازی:

- ضریب تخفیف یا γ را ۰.۹۹ در نظر بگیرید.
- سیاست مورد استفاده عامل را epsilon-greedy در نظر بگیرید.
- محیط را برای هر یک از روش ها ۱۰ بار با حداقل ۱۵۰۰۰ episode اجرا کنید.

سیستم های هوشمند (دکتر حسینی)

نكات تحويل

- ۱- مهلت تحویل این تمرین ۲۹ دیماه میباشد.
  - ۲- انجام این تمرین به صورت یکنفره است.
- ۳- برای انجام این تمرین تنها مجاز به استفاده از زبان برنامه نویسی پایتون هستید.
- ۴- در صورت وجود تقلب نمره تمامی افراد شرکت کننده در آن <mark>نمره صفر</mark> لحاظ می شود.
- ۵- در صورتی که از منبعی برای هر بخش استفاده می شود، حتماً لینک مربوط به آن در گزارش آورده شود. وجود شباهت بین منبع و پیاده سازی در صورت ذکر منبع بلامانع است. اما در صورت مشاهده شباهت با مطالب موجود در سایتهای مرتبط نمره کسر می گردد.
  - ۶- نتایج و تحلیلهای شما در روند نمره دهی دستیاران آموزشی تأثیرگذار است.
  - ۷- لطفا پاسخ تمرین خود را (به همراه کد/گزارش سوال کامپیوتری) به صورت زیر در صفحه درس آپلود نمایید:

HW[HW number]_[Last_name]_[Student number].zip

- ۸- در صورت وجود هر گونه ابهام یا مشکل میتوانید از طریق ایمیل با طراحان تمرین در تماس باشید:
  - اميرحسين بيرژندى: <u>bizhii2000ut@gmail.com</u>